

Sygn. akt I CSK 46/09

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 26 sierpnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący)

SSN Gerard Bieniek

SSN Dariusz Zawistowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J.G.

przeciwko „E.” S.A.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 sierpnia 2009 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 10 września 2008 r., sygn. akt [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia
o kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2008 r. Sąd Rejonowy w G. zasądził na rzecz powoda od pozwanego „E.” S.A. kwotę 54.400 zł z ustawowymi odsetkami w sprawie o zapłatę. Sąd ten ustalił, że powód był właścicielem samochodu marki Dodge Caravane SE, który fabrycznie był wyposażony w urządzenie antykradzieżowe immobilizer, a także zamek centralny uruchamiany pilotem. Samochód miał również zainstalowany system alarmowy GPS VIPER. Ponadto powód zainstalował w samochodzie system umożliwiający uruchomienie auta na odległość. System ten nie został zainstalowany jako alarm pomimo tego, że mógłby spełnić też taką funkcję. Powód zabezpieczał też samochód laską na kierownicę. W dniu 27 grudnia 2005 r. strony zawarły umowę ubezpieczenia AC, z rozszerzeniem o ryzyko kradzieży, dotyczącą tego samochodu, którą to w imieniu pozwanego i na jego rzecz zawarła agentka ubezpieczeniowa, która przed zawarciem umowy dokonała oględzin pojazdu. We wniosku powód zadeklarował, że samochód posiada autoalarm oraz blokadę. Agentka ubezpieczeniowa nie stwierdziła żadnych okoliczności przemawiających przeciwko zawarciu umowy ubezpieczenia. Już w trakcie trwania umowy nieznaną sprawcą poprzez włamanie do samochodu marki Dodge Caravane dokonał jego kradzieży. Śledztwo nie doprowadziło do wykrycia sprawcy i postępowanie zostało umorzone.

Pozwany omówił wypłacenia odszkodowania na tej podstawie, że skradziony pojazd nie posiadał ustalonej klasy skuteczności w zakresie systemu zabezpieczenia mechanicznego lub elektronicznego. W ocenie Sądu Rejonowego zainstalowanie w samochodzie zabezpieczenia były wystarczające w rozumieniu OWU, zatem odmowa wypłaty była bezpodstawna.

Od powyższego wyroku apelację wniósł pozwany zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie: art. 805 § 1 k.c. i 481 k.c. oraz prawa procesowego: art. 233 k.p.c. i 328 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 10 września 2008 r. zmienił zaskarżony wyrok oddalając powództwo. Sąd uznał, iż powód nie udowodnił, iż alarm został zamontowany w samochodzie przez firmę posiadającą

autoryzację producenta tego zabezpieczenia do jego montażu i serwisowania, co wyłączało odpowiedzialność strony pozwanej

Od powyższego wyroku powód wniósł skargę kasacyjną zarzucając naruszenie art. 805 § 1 i 2 pkt 1 w zw. z art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz § 5 ust. 2 i 3 ust. 2 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, a także naruszenie przepisów postępowania: art. 382 w zw. z art. 233 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 386 § 1 k.p.c.

W oparciu o te zarzuty skarżący wniósł o uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w P.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawą uwzględnienia apelacji i oddalenia powództwa przez Sąd drugiej instancji było stwierdzenie, że powód nie udowodnił faktu zainstalowania w ubezpieczonym przez siebie pojeździe drugiego zabezpieczenia antykradzieżowego wymaganego w świetle § 5 ust. 3 pkt 2 ogólnych warunków ubezpieczenia (dalej: OWU). W jego ocenie zwalniało to stronę powodową z odpowiedzialności za szkodę związaną z utratą pojazdu w wyniku kradzieży. Stanowisko to zostało zasadnie zakwestionowane przez powoda w skardze kasacyjnej.

Wymaga podkreślenia, że w świetle art. 815 § 1 k.c. ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które ubezpieczyciel zapytał w formularzu oferty lub w innych pismach przed zawarciem umowy. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne. Treść tego przepisu wskazuje, że ubezpieczyciel zawierając umowę może uznać za nieistotne niektóre okoliczności, które mogą mieć znaczenia dla zawarcia umowy ubezpieczenia. Skarżący zarzucił zatem zasadnie, że dla ustalenia treści umowy ubezpieczenia wiążącej strony istotne są przesłanki określone w art. 65 k.c., także wówczas, gdy strony zawierając umowę posługują się wzorami umów (w rozpoznawanej sprawie były to OWU). Są to przede wszystkim okoliczności w jakich umowa została zawarta. Sąd Okręgowy kwestie te zupełnie pominął. Z tego względu podstawa naruszenia prawa materialnego okazała się usprawiedliwiona. W tym kontekście uzasadniony był także zarzut naruszenia art. 382 k.p.c. Sąd drugiej instancji pominął bowiem ocenę części

dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Po pierwsze nie przeanalizował treści wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, w którym agent ubezpieczeniowy zaznaczył, że samochód posiada autoalarm fabryczny, co nie odpowiada definicji urządzenia zabezpieczającego przed kradzieżą, użytej w § 3 pkt 24 OWU. Należało zatem wyjaśnić, czy agent uznał go za spełniający te wymogi, tym bardziej, że powód posiadał dowód jego zamontowania w USA, przez firmę działającą na tamtym rynku. Po drugie w tym wniosku jako zabezpieczenie uwzględniono również blokadę kierownicy. Sąd Okręgowy nie ocenił zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pod tym kątem, czy powód podał prawdziwe dane co do formy tego zabezpieczenia i czy agent zawierający umowę w imieniu ubezpieczyciela uznał go również za spełniający wymogi określone w § 3 pkt 24 OWU. W konsekwencji brak jest niezbędnych ustaleń co do okoliczności, w których została zawarta umowa ubezpieczenia, oraz oceny, czy przedstawiciel strony pozwanej zawarł umowę ubezpieczenia z powodem uznając, że zabezpieczenia, które faktycznie posiadał samochód powoda umożliwiły zawarcie umowy ubezpieczenia lub kwestie te uznał za nieistotne dla zawarcia umowy. Odpowiednio do ustaleń w tym zakresie powinna być przeprowadzona ocena skutków zawarcia umowy ubezpieczenia, wbrew wymogom określonym w OWU, na co wskazuje treść art. 385 § 1 k.c. W tym zakresie nie można pomijać także brzmienia art. 385 § 2 k.c., przy uwzględnieniu, że powód był konsumentem w rozumieniu tego przepisu.

Z przyczyn wyżej wskazanych skarga kasacyjna podlegała uwzględnieniu na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.